

УДК 535.651

Т.В. Двуліт, Р.Б. Кріль, Я.М. Осадца, канд. техн. наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДИСТАНЦІЙНІ КОЛОРИМЕТРИЧНІ ВИМІРЮВАННЯ (ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ)

T.V. Dvulit, R.B. Kril, Ya.M. Osadtsa, Ph.D.

DISTANCE COLORIMETRIC MEASUREMENTS (FORMULATION OF THE TASK)

Перевагами використання фотокамер з матричними фотоперетворювачами для проведення дистанційних вимірювань координат кольоровості поверхонь об'єктів є оперативність, відносна простота та доступність для масових вимірювань. Сигнал на виході фотокамери у вигляді триколірного зображення несамосвітнього об'єкта залежить від спектральної характеристики відбивання або пропускання вимірювального об'єкта та спектру випромінювання джерела світлення, яке його освітлює, а також від спектральної чутливості матричного фотоперетворювача.

Для порівняння координат кольоровості, визначених з допомогою фотокамери із реальними координатами кольоровості використовуються різні типи атласів кольору з координатами кольоровості відносно стандартних джерел світла. Зокрема координати кольору та кольоровості поверхонь атласу системи «Радуга» задані відносно стандартного джерела світла типу С. Способи отримання випромінювань, які б відповідали такому джерелу світла є не завжди доступними у зв'язку із труднощами використання як рідинних, так і скляних світлофільтрів. Тому пропонується використання спектрів відбивання поверхонь атласу в поєднанні із спектрами випромінювання напівпровідникових джерел світла. Дані спектральні характеристики, виміряні за допомогою автоматизованих інформаційно-вимірювальних систем на основі спектрофотометрів СФ-46 та СФ-10 відповідно та представлені на рис. 1 та 2.

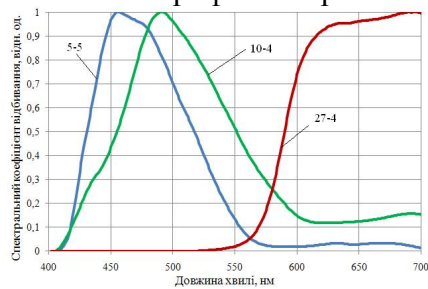

Рисунок 1. Спектральні характеристики відбивання кольорів атласу

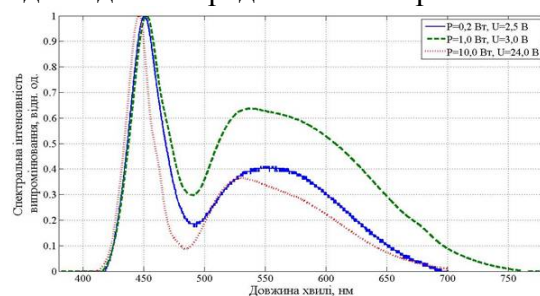

Рисунок 2. Спектри випромінювання напівпровідникових джерел світла

Координати кольору поверхонь атласу по їх спектральних характеристиках відбивання $\rho(\lambda_i)$ та спектрах випромінювання світлодіодів $\varphi(\lambda_i)$ визначали на основі формул:

$$X = \sum_{i=1}^{i=n} \varphi(\lambda_i) \cdot \rho(\lambda_i) \cdot \bar{x}(\lambda_i) \Delta\lambda_i, Y = \sum_{i=1}^{i=n} \varphi(\lambda_i) \cdot \rho(\lambda_i) \cdot \bar{y}(\lambda_i) \Delta\lambda_i, Z = \sum_{i=1}^{i=n} \varphi(\lambda_i) \cdot \rho(\lambda_i) \cdot \bar{z}(\lambda_i) \Delta\lambda_i, \quad (1)$$

де $\bar{x}(\lambda)$, $\bar{y}(\lambda)$, $\bar{z}(\lambda)$ – функції питомих координат кольору системи XYZ.

Після розрахунку координат кольору проведено співставлення із відповідними координатами, отриманими на основі цифрових зображень поверхонь кольорів атласу.